

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 89/20
Λουξεμβούργο, 9 Ιουλίου 2020

Απόφαση στην υπόθεση C-81/19
NG και OH κατά SC Banca Transilvania SA

Συμβατική ρήτρα που δεν αποτέλεσε το αντικείμενο διαπραγματεύσεως, πλην όμως απηχεί κανόνα ο οποίος, κατά το εθνικό δίκαιο, εφαρμόζεται μεταξύ των συμβαλλομένων εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί άλλως επί του συγκεκριμένου ζητήματος, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης περί καταχρηστικών ρητρών των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές

Το 2006, οι NG και OH συνήψαν με τη Banca Transilvania σύμβαση δανείου, βάσει της οποίας η τράπεζα τους δάνεισε ποσό 90 000 ρουμανικών λεί (RON) (περίπου 18 930 ευρώ). Το 2008, συνήψαν άλλη σύμβαση δανείου, με σκοπό την αναχρηματοδότηση της αρχικής συμβάσεως, συνομολογηθείσα σε ελβετικά φράγκα (CHF).

Εξαιτίας της μεγάλης υποτιμήσεως του ρουμανικού λέου, το προς εξόφληση ποσό σχεδόν διπλασιάστηκε κατά τα επόμενα έτη.

Στις 23 Μαρτίου 2017, οι NG και OH άσκησαν αγωγή ενώπιον του Tribunalul Specializat Cluj (ειδικού πρωτοδικείου Cluj, Ρουμανία) με αίτημα να διαπιστωθεί ο καταχρηστικός χαρακτήρας μέρους της συμβάσεως αναχρηματοδότησεως το οποίο όριζε μεν ότι η πληρωμή έπρεπε να πραγματοποιηθεί στο νόμισμα στο οποίο είχε συνομολογηθεί η σύμβαση, αλλά συγχρόνως προέβλεπε ότι οι δανειολήπτες μπορούσαν να ζητήσουν από την τράπεζα τη συνομολόγηση του δανείου σε νέο νόμισμα, χωρίς η τράπεζα να υποχρεούται να δεχθεί το αίτημα αυτό. Διευκρινιζόταν επίσης ότι η τράπεζα εξουσιοδοτούνταν από τον δανειολήπτη να προβεί σε εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών κάνοντας χρήση της δικής της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Οι NG και OH υποστήριξαν επίσης ότι η Banca Transilvania είχε παραβεί την υποχρέωση ενημερώσεως που υπείχε, καθόσον δεν τους προειδοποίησε, κατά τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη της συμβάσεως, για τον κίνδυνο που ενείχε η μετατροπή του νομίσματος της αρχικής συμβάσεως σε ξένο νόμισμα. Επιπλέον, κατ' αυτούς, η ρήτρα εξοφλήσεως σε ξένο νόμισμα προκαλούσε ανισορροπία εις βάρος των δανειοληπτών, καθόσον μόνον αυτοί έφεραν τον συναλλαγματικό κίνδυνο.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Curtea de Apel Cluj (εφετείο Cluj, Ρουμανία) ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει, πρώτον, αν η οδηγία 93/13 περί καταχρηστικών ρητρών των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές ¹ έχει εφαρμογή στην περίπτωση συμβατικής ρήτρας που δεν αποτέλεσε το αντικείμενο ατομικής διαπραγματεύσεως, πλην όμως απηχεί κανόνα ο οποίος, κατά το εθνικό δίκαιο, εφαρμόζεται μεταξύ των συμβαλλομένων εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί άλλως επί του συγκεκριμένου ζητήματος. Δεύτερον, το δικαστήριο αυτό ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει ποιες είναι οι συνέπειες για ένα εθνικό δικαστήριο σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστώσει ότι ρήτρα συναλλαγματικού κινδύνου είναι καταχρηστική.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο υπενθυμίζει, καταρχάς, ότι η οδηγία αυτή δεν τυγχάνει εφαρμογής εφόσον πληρούνται δύο προϋποθέσεις: αφενός, η συμβατική ρήτρα πρέπει να απηχεί νομοθετική ή κανονιστική διάταξη και, αφετέρου, η διάταξη αυτή πρέπει να είναι

¹ Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ 1993, L 95, σ. 29).

αναγκαστικού δικαίου. Η εξαίρεση αυτή δικαιολογείται επειδή, καταρχήν, θεμιτώς τεκμαίρεται ότι ο εθνικός νομοθέτης έχει προβεί σε εξισορρόπηση του συνόλου των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων στην περίπτωση ορισμένων συμβάσεων.

Προκειμένου να διαπιστωθεί αν πληρούνται οι προϋποθέσεις της εξαιρέσεως, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι απόκειται στο εθνικό δικαστήριο να διακριβώσει αν η οικεία συμβατική ρήτρα απηχεί διατάξεις του εθνικού δικαίου οι οποίες εφαρμόζονται υποχρεωτικά μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, ανεξαρτήτως της επιλογής τους, ή διατάξεις ενδοτικού δικαίου οι οποίες, ως εκ τούτου, έχουν εφαρμογή καταρχήν, δηλαδή εφόσον οι συμβαλλόμενοι δεν έχουν συμφωνήσει άλλως επί του ζητήματος αυτού.

Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, δεδομένου ότι, κατά το αιτούν δικαστήριο, η ρήτρα των γενικών όρων της οποίας τον καταχρηστικό χαρακτήρα προβάλλουν οι πρωτοδίκως ενάγοντες της κύριας δίκης απηχεί εθνική διάταξη ενδοτικού δικαίου, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εξαιρέσεως που προβλέπει η οδηγία 93/13.

Όσον αφορά τη δεύτερη προϋπόθεση, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο όρος «νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις αναγκαστικού δικαίου», καλύπτει και κανόνες οι οποίοι, κατά το εθνικό δίκαιο, εφαρμόζονται μεταξύ των συμβαλλομένων εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί άλλως. Από της απόψεως αυτής, η συγκεκριμένη διάταξη ουδόλως διακρίνει μεταξύ διατάξεων που έχουν εφαρμογή ανεξαρτήτως της επιλογής των συμβαλλομένων και διατάξεων ενδοτικού δικαίου.

Συναφώς, αφενός, η δυνατότητα παρεκκλίσεως από εθνική διάταξη ενδοτικού δικαίου στερείται σημασίας όσον αφορά τον έλεγχο αν συμβατική ρήτρα απηχούσα τέτοια διάταξη εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Αφετέρου, το γεγονός ότι συμβατική ρήτρα απηχούσα μια από τις διατάξεις τις οποίες μνημονεύει η επίμαχη οδηγία 93/13 δεν αποτέλεσε το αντικείμενο ατομικής διαπραγματεύσεως δεν ασκεί επιρροή στο ζήτημα της εξαιρέσεώς της από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής.

Το Δικαστήριο αποφαινεται ότι **η οδηγία 93/13 σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωση συμβατικής ρήτρας που δεν αποτέλεσε το αντικείμενο ατομικής διαπραγματεύσεως, πλην όμως απηχεί κανόνα ο οποίος, κατά το εθνικό δίκαιο, εφαρμόζεται μεταξύ των συμβαλλομένων εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί άλλως επί του συγκεκριμένου ζητήματος.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582